

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในสังคมประชาธิปไตยที่สำคัญประการหนึ่ง เนื่องจากเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีสิทธิที่จะเข้าไปตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ อันจะทำให้การบริหารงานราชการเป็นไปด้วยความโปร่งใส จึงนับเป็นมิติใหม่แห่งการพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของไทยที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยมีเจตนารมณ์ให้ประชาชนมีโอกาสกว้างขวางในการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐเพื่อที่ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง อันเป็นการส่งเสริมให้มีความเป็นรัฐบาลโดยประชาชนมากยิ่งขึ้น จึงสมควรกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีข้อยกเว้นอันไม่ต้องเปิดเผยที่แจ้งชัด และจำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้วจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือต่อประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาระบอบประชาธิปไตยให้มั่นคงและจะยังผลให้ประชาชนมีโอกาสรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนเองเต็มที่ เพื่อที่จะปกป้องรักษาประโยชน์ของตนได้อีกประการหนึ่งด้วย ประกอบกับควรคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการไปพร้อมกัน

การรับรองสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการแก่สาธารณชนในประเทศไทยเป็นอีกก้าวหนึ่งของการพัฒนาการมีส่วนร่วม (Participation) ของประชาชนตามหลักการพื้นฐานของการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มีทั้งบทบัญญัติในกฎหมายและบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ โดยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้ให้การรับรองสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารแก่สาธารณชนและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 56 ได้ให้การรับรองไว้อย่างชัดเจนอีกชั้นหนึ่ง จึงเป็นหลักประกันสิทธิที่มั่นคงแก่ประชาชนได้ แต่หากการบังคับใช้กฎหมายไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายก็ย่อมจะไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่สาธารณชน และไม่เกิดประโยชน์ต่อประชาชน รวมทั้งไม่มีผลเป็นรูปธรรมต่อหน่วยงานของรัฐใน

การร่วมมือและสนับสนุนการตัดสินใจ การบริหารงาน การควบคุม และตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐอย่างแท้จริง

ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย จึงได้มีการจัดตั้งองค์กรที่เรียกว่า “คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ” และ “คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” และ “สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร” ขึ้น โดยเฉพาะคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในกรณีอื่นเกี่ยวเนื่องด้วยการใช้สิทธิของประชาชนตามที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมายนี้ เช่น กรณีหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการทบทวนและตรวจสอบการใช้ดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องดังกล่าวอีกชั้นหนึ่ง

การจัดตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว จึงถือได้ว่าเป็นการพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครองเป็นอย่างมาก ด้วยการยึดถือหลักนิติรัฐในการปกครองประเทศ ทำให้มีการพัฒนาหลักกฎหมายที่สำคัญคือ “หลักการกระทำทางปกครอง” และการควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายปกครอง โดยมีหลักการพื้นฐานสำคัญสองหลักคือ หลักการแบ่งแยกอำนาจ และหลักการกระทำทางปกครองต้องชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาการจัดองค์กรขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายปกครองให้สอดคล้องกับหลักการสำคัญของกฎหมายดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตรวจสอบภายในฝ่ายปกครองเองเป็นผลให้เกิดการพัฒนาหลักกฎหมายและการจัดองค์กรเพื่อการเยียวยาแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายภายในฝ่ายปกครอง หรือระบบอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครอง เพื่อให้ฝ่ายปกครองนั้นมีโอกาสทบทวน ควบคุม และตรวจสอบถึงความชอบด้วยกฎหมายและความเหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของคำสั่งทางปกครองก่อนที่จะได้มีการเสนอคดีต่อศาลปกครองตามหลักในเรื่องการดำเนินการเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายให้ครบขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อนฟ้องคดี เพื่อให้ระบบบังคับบัญชาและความเชี่ยวชาญดังกล่าวมีสภาพบังคับได้จริงในทางปฏิบัติ และป้องกันมิให้องค์กรวินิจฉัยคดีปกครองหรือองค์กรตุลาการก้าวล่วงเข้าไปตรวจสอบและใช้อำนาจสั่งการของแทนแทนอำนาจสั่งการในทางบริหารของเจ้าหน้าที่ทุกระดับชั้นโดยที่มิได้เป็นผู้รับผิดชอบในการบริหาร

ในการควบคุมตรวจสอบภายในฝ่ายปกครอง จึงได้มีการจัดตั้งองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาทบทวนคำสั่งทางปกครองในบางเรื่อง โดยมีการจัดองค์กรในรูปของคณะกรรมการ

มีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร มีวิธีพิจารณาที่ได้มาตรฐานในการประกันความเป็นธรรมแก่คู่กรณี ผลของการกระทำอยู่ในรูปของ “คำวินิจฉัย” ซึ่งในทางวิชาการเรียกองค์กรซึ่งมีลักษณะดังกล่าวว่า “คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท” ซึ่งมีลักษณะของการจัดองค์กรในรูปของคณะกรรมการ เพื่อให้มีความเป็นอิสระในการใช้อำนาจพิจารณาวินิจฉัยข้อพิพาทที่อยู่ในเขตอำนาจของตน มีวิธีพิจารณาที่ได้มาตรฐานในการประกันความยุติธรรมของการพิจารณาวินิจฉัย และมีการควบคุมตรวจสอบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทมีลักษณะหรือขอบเขตที่แตกต่างไปจากการควบคุมตรวจสอบการกระทำขององค์กรฝ่ายปกครองประเภทอื่น

ในเวลาต่อมา เมื่อได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ซึ่งได้มีการนิยามความหมายของคำว่า “คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท” และได้กำหนดผลทางกฎหมายบางประการของการเป็นคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทไว้ เช่น การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท องค์ประชุมของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท หรือการอุทธรณ์ได้แย้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยต่อคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ร้องทุกข์ เป็นต้น แต่การบัญญัติกฎหมายดังกล่าวก็ไม่ได้มีการแยกลักษณะหรือข้อกำหนดที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนระหว่างคณะกรรมการทั่วไปกับคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท และโดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการในการควบคุมตรวจสอบคำวินิจฉัยขององค์กรที่ถือว่าเป็นคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทนั้นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดให้ศาลปกครองสูงสุดเป็นศาลปกครองที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท โดยจะต้องมีการประกาศกำหนดโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด แต่ในปัจจุบัน ศาลปกครองสูงสุดก็ยังไม่ได้มีการประกาศกำหนดในเรื่องดังกล่าวแต่อย่างใด ทำให้ประเทศไทยยังไม่ปรากฏรูปธรรมของการควบคุมคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทแต่อย่างใด

เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ที่ได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา 17 และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 25 คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงมีสถานะเป็นคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทประเภทหนึ่ง ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 แต่ปรากฏว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ยังมีปัญหาที่

ไม่สอดคล้องกับหลักการควบคุมตรวจสอบภายในฝ่ายปกครองโดยคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) ปัญหาเกี่ยวกับความเป็นอิสระของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร นั้น เนื่องจากในการแต่งตั้งบุคคลที่จะเข้ามาเป็นคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 จะต้องแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการซึ่งประกอบไปด้วยข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำ ทั้งถูกแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นฝ่ายบริหาร อันอาจส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในการทำหน้าที่พิจารณาและวินิจฉัย

2) ปัญหาเกี่ยวกับวิธีพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น ปรากฏว่าในปัจจุบัน คณะกรรมการดังกล่าวมีวิธีพิจารณาที่เป็นกฎหมายลำดับรอง คือ ระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าด้วย อำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2542 ซึ่งวิธีพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารถูกออกโดยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ระเบียบดังกล่าวจึงสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ง่ายโดยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ทำให้ส่งผลกระทบต่อหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักนิติรัฐ

3) ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาในการอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ที่กำหนดให้มีระยะเวลาอุทธรณ์เพียง 15 วัน ซึ่งเป็นระยะเวลาที่สั้นจนเกินไป ทำให้ผู้ต้องการอุทธรณ์คำสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ไม่สามารถเตรียมเอกสารหรือพยานหลักฐานต่างๆ ได้ทันทั่วทั้ง อันเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการรับรู้ข่าวสารที่มากเกินไป ส่งผลกระทบพยานหลักฐานที่จะนำมาอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ที่อาจครบถ้วนและไม่สมบูรณ์

4) ปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสอบถ่วงดุลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าด้วย อำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2542 ข้อ 14 ที่กำหนดให้ กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์มีหน้าที่เพียงรวบรวมและวิเคราะห์ปัญหาข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ได้ให้อำนาจในการทำคำวินิจฉัยชี้ขาดส่วนตนในเบื้องต้น ทำให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นขาดหลักการถ่วงดุลตรวจสอบที่ย่อมส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในคำวินิจฉัยนั้น และ

5) ปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมตรวจสอบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยศาลปกครองนั้น พบว่าในปัจจุบัน แม้พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง มาตรา 11 จะกำหนดให้ศาลปกครองสูงสุดเป็นศาลปกครองที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีที่เกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท โดยมีเงื่อนไขว่า จะต้องมีการประกาศกำหนดโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด แต่ในปัจจุบัน ศาลปกครองสูงสุดก็ยังไม่ได้มีการประกาศกำหนดในเรื่องดังกล่าวแต่อย่างใด ทำให้การฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะต้องเริ่มต้นฟ้องที่ศาลปกครองชั้นต้นเสมอ ทำให้ขัดต่อเจตนารมณ์ในการจัดตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท ซึ่งต้องการลดภาระคดีในศาลปกครอง และเกิดความรวดเร็วในการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง เพื่อเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังลดความซ้ำซ้อนในการพิจารณาพิพากษาคดีประเภทดังกล่าว

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาถึงการควบคุมตรวจสอบภายในฝ่ายปกครองโดยคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท โดยศึกษาจากแนวคิดและหลักกฎหมายเกี่ยวกับคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทในประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่ใช้กฎหมายระบบคอมมอนลอว์ และประเทศฝรั่งเศสซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายซีวิลลอว์ โดยนำผลทางการศึกษามาเปรียบเทียบกับลักษณะของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ. 2540 ระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าด้วย อำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำทางปกครองและการควบคุมฝ่ายปกครอง
- 2) เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับบทบาทและสถานะทางกฎหมายของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกับของประเทศไทยและต่างประเทศ
- 3) เพื่อศึกษาถึงปัญหาบทบาทและสถานะทางกฎหมายของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
- 4) เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับหลักประกันความเป็นอิสระของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร วิธีพิจารณา การทำคำวินิจฉัย ระยะเวลาอุทธรณ์

และการตรวจสอบคำวินิจฉัยโดยศาลปกครองของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 เป็นหน่วยงานทางปกครองที่ทำหน้าวินิจฉัยอุทธรณ์ในเรื่องการขอข้อมูลข่าวสารทางราชการของประชาชน อันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานสำคัญที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้การรับรองไว้ แต่ในปัจจุบันยังมีปัญหาเกี่ยวกับความเป็นอิสระของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนวิธีพิจารณา การทำคำวินิจฉัย ระยะเวลาอุทธรณ์ และการตรวจสอบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยศาลปกครองที่ยังไม่ชัดเจนและเหมาะสม การศึกษาปัญหาดังกล่าวเปรียบเทียบกับคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทของต่างประเทศ จะทำให้สามารถปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความชัดเจนและเหมาะสมได้ ซึ่งจะเป็นการสร้างหลักประกันสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

ทำการศึกษาหลักกฎหมายและทฤษฎีที่เกี่ยวกับองค์รวินิจฉัยข้อพิพาททางปกครอง อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 และระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าด้วยอำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2542 โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบกับคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทของต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ และฝรั่งเศส เพื่อชี้ให้เห็นถึงรูปแบบ และลักษณะที่เหมาะสมของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท รวมไปถึงวิธีพิจารณา และผลของคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่องนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ทำการศึกษาค้นคว้าจากหลักกฎหมายจากพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจน

ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ รายงานการวิจัย คำพิพากษาของศาล วิทยานิพนธ์ และตำราทางวิชาการต่างๆ เพื่อวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษาค้นคว้าข้อเสนอแนะต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ทำให้ทราบถึงแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำทางปกครองและการควบคุมฝ่ายปกครอง
- 2) ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับบทบาทและสถานะทางกฎหมายของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกับของประเทศไทยและต่างประเทศ
- 3) ทำให้ทราบถึงปัญหาบทบาทและสถานะทางกฎหมายของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
- 4) ทำให้ทราบถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับหลักประกันความเป็นอิสระของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร วิธีพิจารณา การทำคำวินิจฉัย ระยะเวลาอุทธรณ์ และการตรวจสอบคำวินิจฉัยโดยศาลปกครองของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540